

CYNGOR GWYNEDD

GWYNEDD COUNCIL

Cofnodion drafft 7^{fed} cyfarfod Grŵp Cyswllt yACA Pen Llŷn a'r Sarnau a gynhaliwyd ar 21^{ain} Hydref 2003 (dechrauodd am 7pm) ym Mhlas Tan y Bwlch, Maentwrog.

Yn bresennol:

Lucy Kay	Cyngor Cefn Gwlad Cymru	(CCGC)
Rod Gritten	Awdurdod Park Cenedlaethol Eryri	(APCE)
Alison Edwards	Cyngor Gwynedd	(CG) (nodiadau)
Jamie Davies	Cyngor Sir Ceredigion	(CSC)
Rhys Jones	Gwynedd Council	(GC)
Liz Allan	Cyngor Sir Ceredigion	(CCC)
Barry Davies	Cyngor Gwynedd	(CG)
David Archer	Awdurdod Park Cenedlaethol Eryri	(APCE)
Craig Rockcliff	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru	(AAC)
Helen Clay	Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru	(AAC)
Gruff Jones	Cadw Cymru'n Daclus	(CCD)
Mike Parry		
Andy Jeffery	Outward Bound Cymru	(OBC)
Michael Bowyer	Archeoleg	(A)
Siân Shakespeare		
CIr Caerwyn Roberts	Awdurdod Park Cenedlaethol Eryri	(APCE) (cadeirydd)

1. Ymddiheuriadau

Alf Bowen	
Bill Bracewell	
Iwan Edgar	
Owain Edwards	
Andy Hall	
Peter Lloyd	Cymdeithas Hwyllo Cymru/Cymdeithas Hwyllo Frenhinol
Owie Roberts	Cymdeithas Pysgotwyr Glannau Llŷn
Rowland Sharp	Cymdeithas Federatwn Pysgotwyr Môr Cymru
Mike Thrussell	

2. Cofnodion y cyfarfod diwethaf

- 2.1 Derbyniwyd bod y cofnodion yn gofnod cywir o'r cyfarfod.

3. Materion yn codi

- 3.1 Eitem 2.1: Lucy i ysgrifennu at aelodau'r Grŵp Cyswllt sydd heb ddod i'r cyfarfodydd a heb gydnabod gohebiaeth i wirio bod yr aelodau yno dal yn bwriadu fod yn gynrychiolaidd o'r Grŵp Cyswllt. **GWEITHRED: Alison i ddilyn ymlaen trwy gyfarfodydd unigol gyda aelodau'r Grŵp Cyswllt.**
- 3.2 Eitem 4.2: Cwblhawyd.
- 3.3 Eitem 5.5: Aelodau'r Grŵp Cyswllt i adael i Lucy gwybod os fyddent yn ffafrio derbyn gwybodaeth ar bapur neu yn electronig. **GWEITHRED: Alison i ddilyn ymlaen trwy gyfarfodydd unigol gyda aelodau'r Grŵp Cyswllt.**
- 3.4 Eitem 6.3: Cwblhawyd.

4. Cymedroldeb ACA a sefydlu rhestr dosbarthiad eang i'r ACA

- 4.1 Darparodd Lucy ddiweddariad ar waith sydd yn gysylltiedig â dynodiad y safle a beth sydd wedi dilyn ymlaen ers cyfarfod cyhoeddus blwyddyn ddiwethaf. Yn dilyn o'r cyfarfod cyhoeddus a thrwy ystyried y sylwadau derbyniwyd, mae'r Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi argymhell y safle diwygiedig i'r Comisiwn Ewropeaidd am

ystyriaeth i gael ei ddynodi yn Safle Morwrol Ewropeaidd. Rydym yn disgwyl clywed os ydi'r safle wedi cael ei dderbyn gan yr UE. Ysgrifennodd CCGC i'r holl ymgynghorwyr er mwyn hysbysu bod y safle wedi cael ei argymhell i'r UE a roedd daflen yw rhwygo wedi cael ei gynnwys ar waelod y llythyr er mwyn i bobl dychwelyd os yr ydynt yn dymuno cael gwybodaeth am yr yACA . O tua 700 o lythyrau, mae yna wedi bod tua 120 o atebion. Mae'r rhain wedi cael ei ddefnyddio i ailsefydlu rhestr dosbarthiad fwy eang.

5. Gweithrediad Cynllun Gweithredu

5.1 Diweddariad a thrafodaeth ynghylch y gwaith yn y rhaglen waith 2002-03

- 5.11 Darparodd Lucy ag Alison diweddariad gryno i'r cyfarfod. Gafodd aelodau'r Grŵp ychydig o funudau i'w edrych drosodd. Darparodd hyn adroddiad ar amryw o'r gweithgareddau ymgwymerwyd yn ystod 2002-03. Cafodd rhannau penodol o'r gwaith ei nodi:
- 5.12 Rhoddodd Barry eglurhad byr am yr ardaloedd oedd wedi cael eu cynnwys yn y Cynllun Gwastraff Porthladdoedd. Eglurodd bod pob porthladd yn cael eu cynnwys a ddim porthladdoedd CG yn unig, oherwydd bod bob porthladd angen caniatâd gwastraff. Er bod Aberdyfi heb wedi cael ei gynnwys eto. Mae CG yn annog pobl i gael gwared o wastraff fel olew yn y safleoedd hyn. Mae CG wedi cael hyd i lai o fatris yn y môr flwyddyn yma nag oedd yna pum mlynedd yn ôl-yn awgrymu bod y Cynllun Gwastraff Porthladdoedd yn gweithio.
- 5.13 Cododd cwestiwn am ddefnydd matiau mewn afonydd i adnabod cemegau troch ddefaid sydd yn bwydo i mewn iddynt. Eglurodd Craig bod y matiau yma dal o dan brawf yn Abertawe.
- 5.14 Rhoddodd Rod arolwg o waith APCE ar Spartina. Mae'r gwaith sydd yn ymwneud â Spartina yn yr aber Mawddach wedi ei chwblhau. Ond, mae yna ddiffyg gronfeydd am fwy o arolygon yn yr aberoedd gwahanol. Mae APCE wedi darganfod bod tyfiant Spartina wedi gostwng. Mae APCE yn credu bod pori yn un o'r rhesymau am hyn.
- 5.15 Rhoddodd Barry cyflwyniad byr am y nifer o gychod oedd yn yr ACA a'r nifer o gerbydau ar y traeth flwyddyn yma. Mae'r niferoedd wedi codi'n ddramatig flwyddyn yma.
- 5.16 Rhoddodd Liz cyflwyniad byr am godau ymddygiad yn yACA Bae Ceredigion. Eglurodd hefyd bod pumed safle yn cael ei sefydlu yn Aberystwyth er mwyn arolygu morfilod.
- 5.17 Dosbarthodd Lucy taflen newyddion o'r enw 'Sightings in Wales', sydd yn rhoi crynodeb o'r morfilod gwelwyd o gwmpas Cymru, a dweud bod yr adroddiadau sôn ar dudalen tri o'r diweddariad cryno ar gael gan CCGC.
- 5.18 Eglurodd Lucy y gwaith ymgwymerwyd yn 2002-03 mewn perthynas â chyfathrebu, codi ymwybyddiaeth a dehongli. Roedd hyn yn cynnwys rhoi gwybodaeth am yr yACA mewn llyfr newydd gan Chris Holden o'r enw 'Underwater guide to North Wales', cyhoeddiedig rhywfaint o fisoedd yn ôl.
- 5.19 Eglurodd Gruff Gweithrediad 6.17 o'r Cynllun Gweithredu. Mae'r gweithrediad yn cynnwys CCD yn trefnu glanhau traeth gwirfoddol. Mae hyn wedi mynd yn dda ac mae'r nifer o wirfoddolwyr yn codi o hyd. Mae CCD hefyd yn edrych at weithio o fewn ysgolion gyda'r prosiect yma.

5.2 Gwaith yn y dyfodol: yACA Pen Llŷn a'r Sarnau

- 5.21 Rhoddodd Alison cyflwyniad byr i gyflwyno hi hun, ei chefnidir a'r gwaith fydd hi yn ymgymryd yn y misoedd nesaf. Prif adrannau gwaith fydd:

- i. Darparu rhestr cysylltiadau fwy eang ar gyfer yr yACA
- ii. Gwella cysylltiadau gyda aelodau y Grŵp Cyswllt, AP a grwpiau diddordeb a unigolion
- iii. Arolygu'r Cynllun Gweithredu
- iv. Sefydlu a dosbarthu taflen newyddion ar gyfer yr yACA

- v. Adolygu'r sefyllfa gyda chodau ymddygiad yn yr yACA (gweithrediad yn y Cynllun Gweithredu)
- vi. Bod yn ysgrifenyddiaeth ar gyfer yr AP a'r Grŵp Cyswllt
- vii. Sefydlu hi hun fel pwynt cyswllt ar gyfer ymholiadau a gwybodaeth am yr yACA

5.3 Mentrau o fewn Bae Ceredigion: Diweddariad ar yACA Bae Ceredigion

- 5.31 Rhoddodd Jamie cyflwyniad byr i gyflwyno ei hun, ei ran o yn yr yACA, diweddariad ar beth sydd yn digwydd yn yr yACA ar gysylltiadau rhwng y ddau yACA.
- 5.32 Roedd y ddau gyflwyniad yn cytuno bod gweithio hefo'n gilydd, gwellhau cyfathrebiadau a chynnwys y cyhoedd yn agweddau pwysig.
- 5.33 Awgrymodd Liz efallai bysa calendr plant i hyrwyddo'r yACA Pen Llŷn a'r Sarnau yn syniad dda-syniad sydd wedi cael ei gweithredu yng Ngheredigion.
- 5.34 Cododd cwestiwn ynglŷn â jet sgi's yn erlid dolffiniaid yn yACA Bae Ceredigion a beth gall CSC wneud. Eglurodd Liz bod côd ymddygiad mewn lle fel gall achos cael ei wneud os ydi rhywun yn gweld hyn yn digwydd. Mae gan CSC y pŵer i gael gwared o lansiadau cychod. Ond, mae'n anodd adnabod y defnyddwyr felly mae gorfodaeth yn anodd. Mae gan CG system cofrestru on mae hi dal yn anodd. Mae diffyg hefyd bod y cyhoedd yn ansicr ynglŷn â pwy i gysylltu.

6 Cyflwyniad a thrafodaeth: cynnig prosiect codi ymwybyddiaeth

- 6.1 Mae codi ymwybyddiaeth wedi cael ei nodi fel un o'r prif adrannau gwaith sydd angen cael ei wneud er mwyn rheoli'r yACA ers cyfarfod cyhoeddus cyntaf am yr yACA. Mae gweithgareddau yn ymwneud â hyn yn y Cynllun Gweithredu. Fel cam cyntaf i fynd a hyn ymlaen mae prosiect codi ymwybyddiaeth yn cael ei sefydlu ar gyfer yr yACA.
- 6.2 Mae Siân Shakespear wedi cael ei chyflogi gan CG i rhoi bid at ei gilydd, mae hyn yn cynnwys adnabod y math o weithgareddau fydd yn fwy effeithiol. Yr amcan yw i rhoi bid at ei gilydd wedyn ymgeisio am arian. Hyrwyddwyd Siân drafodaeth am codi ymwybyddiaeth a gofynnwyd i bawb rhoi rhestr o gynulleidfaoedd a rhestr o brosiectau at ei gilydd ac yn olaf i bawb rhoi blaenoriaeth i'r prosiectau. Fydd canlyniad y drafodaeth yma yn cael ei defnyddio i gynorthwyo cynhyrchiad y bid. Mae nodiadau amgaeedig yn nodi manylion y drafodaeth yma.

7 Unrhyw fater arall

- 7.1 Awgrymodd bod cyfarfod nesaf y Grŵp Cyswllt yn cymeryd lle tu allan. Cytunwyd bod hyn yn syniad da a bod trip ar gwch o Bwllheli i weld rhannau o'r ACA yn syniad ardderchog. Awgrymodd fuasai cael fideo dan ddŵr ar y cwch i weld o dan yr arwyneb yn ddiddorol. Awgrymodd Barry bod yna ystafelloedd yn marina Pwllheli ar gyfer cyfarfod 'sych' cyn neu ar ôl y trip.

GWEITHRED: Alison i gofyn i'r aelodau am farn ar hyn a os fuasai trip o Bwllheli yn gyfleus.

8 Dyddiad y cyfarfod nesaf

- 8.1 I gael ei drefnu-awgymwyd rhyw bryd ym mis Mai.

GWEITHRED: Alison i drefnu a edrych i mewn i gychod potensial, costau a threfniadau fideo dan dŵr.